

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни „**МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА**”

на тему: «**Основні тенденції розвитку країни Люксембург в міжнародному економічному інтеграційному просторі**»

Зміст

Вступ

РОЗДІЛ 1. Загальна характеристика та міжнародна торговельна структура Люксембургу.....	7
1.1 Загальна характеристика країни.....	7
1.2 Загальний стан зовнішньоекономічної діяльності.....	11
1.3 Зовнішньоекономічна торгівля товарами та послугами.....	13
1.4 Стан, перспективи і фактори впливу на економічну ситуацію в Люксембурзі на 2012-2013 рік.....	16
1.5 Поточні актуальні проблеми у соціальному та економічному розвитку Люксембургу.....	18
РОЗДІЛ 2. Стан та перспективи розвитку фінансової системи Люксембургу.....	20
2.1 Податкова система країни.....	20
2.2 Банківська система Люксембургу.....	22
2.3 Прямі іноземні інвестиції в країну в загальному та у розрізі країн та секторів економіки у динаміці.....	24
2.4 Роль транснаціональних компаній у становленні та функціонуванні економіки країни.....	27
2.5 Фондові біржі країни.....	28
РОЗДІЛ 3. Оцінка основних макроекономічних показників країни та основні тенденції розвитку країни в міжнародному економічному інтеграційному просторі.....	30

Висновки

Список літератури

Вступ

Торговельні взаємовідносини різних держав світу простежуються впродовж усієї зафіксованої історії людства. Важливу роль міжнародна торгівля відігравала за часів існування Афін, Стародавнього Єгипту, італійських міст-держав Венеції, Флоренції та Генуї. Торговельні взаємовідносини держав здавна були одним з найважливіших предметів міжнародних договорів.

Сучасний світовий економічний розвиток характеризується двома головними тенденціями. З одного боку, зростають, посилюються і домінують процеси міжнародної економічної інтеграції. Міжнародна економічна інтеграція як явище характеризується відсутністю будь яких форм дискримінації іноземних партнерів у кожній із національних економік, а як процес виявляється в стиранні відмінностей між економічними суб'єктами різних країн. А з іншого боку дані процеси проходять не прямолінійно, оскільки поряд з інтеграційними процесами в окремих регіонах світу мають місце й дезінтеграційні процеси, що викликані політичними, національними та релігійними причинами (наприклад, на євразійському просторі колишнього СРСР, у Центральній і Південно-Східній Європі, на Балканах та ін.).

Міжнародні економічні відносини являють собою комплекс відносин між країнами з приводу товарообміну та міжнародного поділу праці. Сучасні країни характеризуються зближенням національних економік шляхом утворення єдиного економічного простору для вільного переміщення товарів, послуг, капіталів, робочої сили через національні кордони. Національні економіки, спеціалізуючись на певних товарах та послугах, водночас доповнюють одна одну в системі світового господарства.

В умовах зростаючої інтернаціоналізації світового господарства економіка окремої країни багато в чому залежить від рівня розвитку економіки інших держав. Будучи складовою світової економіки, вона не може успішно розвиватись у відриві від неї, тому виникає потреба в узгодженні зовнішньоекономічної політики різних країн і стратегії щодо її реалізації.

Крім того, розвиток міжнародного економічного співробітництва сприяє не лише функціонуванню національного господарського механізму. Таке співробітництво дає змогу підтримувати і зміцнювати мир на Землі, створювати систему міжнародної економічної безпеки, уникати певною мірою військових конфліктів під час розв'язання спірних питань. Іншими словами, міжнародне економічне співробітництво є реальною матеріальною основою зміцнення миру.

Економічні зв'язки між державами не лише необхідні, а й взаємовигідні. Окрім міжнародної торгівлі зовнішньоекономічне співробітництво розвивається і в інших формах: створюються спільні підприємства, вільні економічні зони, експортується капітал тощо.

Під впливом НТР міжнародні економічні відносини постійно розширюються, набирають масштабності та комплексності, із суто зовнішньоторговельних трансформуються у промислове та науково-технічне співробітництво. Співробітництво у сфері торгівлі, промислового виробництва, науки і техніки на стабільній великомасштабній, комплексній і довготривалій основі є об'єктивною потребою сучасного етапу розвитку цивілізації.

Міжнародна економічна інтеграція призводить до посилення взаємовідносин між країнами, при цьому, для взаємовигідного товарообміну, спостерігається спочатку зниження, а потім – усунення внутрішніх тарифів. При подальшому посиленні взаємовідносин створюється спільний ринок між країнами. У рамках спільного ринку забезпечується вільний рух не тільки товарів, а й послуг, капіталів та громадян (робочої сили). Такі умови економічних взаємовідносин у цілому характерні для Європейського союзу. Побудова спільного ринку повинна завершитися створенням справді єдиного економічного, правового та інформаційного простору і дати імпульс для переходу до якісно нової сходинки економічної інтеграції – економічного союзу. В економічному союзі вільний рух факторів і результатів виробництва доповнюється гармонізацією внутрішньої та зовнішньої економічної політики. В країнах-учасниках функціонує, як правило, єдина грошова одиниця.

Прикладом таких союзів є Бенілюкс (з 1960 р.), Сполучені Штати Америки, Радянський Союз (до 1991 р.).

З 1947 по 1995 р. у світі було створено більш 60 інтеграційних угруповань. Об'єднання останніх визначалося цілою низкою передумов:

- схожість рівнів економічного розвитку і ступеня ринкової зрілості країн, що інтегруються. За рідкісним винятком (НАФТА) міждержавна інтеграція розвивається між промислово розвиненими або між країнами, що розвиваються;
- географічна наближеність країн, що інтегруються, наявність у більшості випадків спільного кордону та історично сформованих економічних зв'язків;
- спільність економічних та інших проблем, що існують перед країнами в області економічного розвитку, фінансування, регулювання економіки, політичного співробітництва тощо. За своєю сутністю економічна інтеграція покликана вирішити низку конкретних проблем, які реально існують перед країнами, що інтегруються;
- демонстраційний ефект. У країнах, що входять до інтеграційних об'єднань, як правило, відбуваються позитивні зрушення (прискорення темпів економічного росту, зниження інфляції, ріст зайнятості і т.д.), що справляють певний психологічний вплив на інші країни. Демонстраційний ефект має прояв, наприклад, у бажанні країн колишнього СРСР якнайшвидше стати членами ЄС, навіть не маючи для цього макроекономічних передумов;
- «ефект доміно». Після того, як більшість країн того чи іншого регіону стали членами інтеграційного об'єднання, інші країни, які залишилися за його межами, відчувають деякі труднощі, пов'язані з переорієнтуванням економічних зв'язків країн, що входять до даного угруповання. Це нерідко призводить до скорочення обсягів торговельних відносин країн, що залишилися за межами інтеграції. У результаті вони також змушені вступити в інтеграційне об'єднання. У цілому, спираючись на зазначені передумови, країни утворюють

інтеграційні об'єднання, що, незважаючи на численність у сучасній світовій економіці та різні рівні розвитку, переслідують приблизно однакові цілі.

Найбільш вагомими інтеграційними угрупованнями включають в себе десятки країн. Так, Африканське співтовариство – більше 30 країн, а АТЕС – більше 20, ЄС – 15.

Держави вступають у певні відносини або безпосередньо, або через створені для цього угруповання країн, міжнародні економічні організації. Економічна ефективність таких міжнародних відносин за сприятливих політичних умов може бути надзвичайно високою. Наприклад, така держава, як Люксембург, для забезпечення функціонування своєї промисловості змушена імпортувати вугілля, кокс, залізну руду, машини та обладнання, нафтопродукти, тканини та зерно. Експортує вона переважно сталевий прокат, добрива та цемент і має валовий національний продукт, який дорівнює на 2013 рік 58,9 тис. дол. США на душу населення. Це майже в 2 рази більше, ніж у Франції.

Подібні приклади свідчать, що в умовах зростаючої інтернаціоналізації світового господарства економіка окремої країни багато в чому залежить від рівня розвитку економіки інших держав. Будучи складовою світової економіки, вона не може успішно розвиватись у відриві від неї, тому виникає потреба в узгодженні зовнішньоекономічної політики різних країн і стратегії щодо її реалізації.

Мета курсової роботи – дослідити тенденції розвитку країни Люксембург в міжнародному економічному інтеграційному просторі. Для цього необхідно розглянути виробничу та торговельну структуру країни та провести оцінку макроекономічних показників за останні роки.

Інформаційна база: статистичні дані Європейського Союзу.

Об'єктом дослідження є Люксембург як суб'єкт міжнародних відносин. Предметом даної роботи є організація дослідження Люксембургу в системі міжнародних економічних відносин.

Завдання: дати загальну економічну характеристику країни, дослідити країну на

міжнародному економічному просторі, провести дослідження основних тенденцій розвитку економіки.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА МІЖНАРОДНА ТОРГОВЕЛЬНА СТРУКТУРА ЛЮКСЕМБУРГУ.

1.1. Загальна характеристика країни.

Офіційна назва: Велике Герцогство Люксембург (Groussherzogtum Lëtzebuerg)

Географічне положення: Держава розташована в Західній Європі. Межує з Бельгією, Німеччиною і Францією. Виходу до моря не має. Входить до складу «Бенілюкс»(Бельгія, Нідерланди, Люксембург).

Площа країни: 2,586 тис. кв.км.

Населення Люксембургу становить близько 490 тис. осіб (2007 р.), середня густота населення становить близько 190 осіб на км². Етнічні групи: німці і французи. Мова: німецька, французька (обидві державні), люксембурзька (із групи германських мов).

Столиця (та найбільше місто): Люксембург (Lëtzebuerg) – 85,5 тис. осіб (2008 р.). Найбільші міста Люксембургу: Люксембург (85,5 тис. осіб), Еш-сюр-Альзет (24 тис. осіб), Діфферданж (15,7 тис. осіб), Дюделанж (14,7 тис. осіб).

Державний устрій: Велике герцогство

Релігія: католицизм (97% населення), є протестантські та іудаїстські громади.

Грошова одиниця: Євро (з 1 січня 2002 р.)

Національне свято – 23 червня – День народження Великого Герцога (1921 р.)

Герб – являє собою щит з 10 горизонтальними синіми і срібними смугами. На щиті зображено коронований червоний двохвостий лев із золотим язиком. Щит коронований великогерцогської короною. Щит підтримують щитодержателі: два золотих коронованих лева з червоними язиками, їх морди відвернуті від щита. Оточує щит стрічка зі знаком ордена Дубової корони. Ця композиція поміщена на мантию і увінчана великогерцогської короною.

Прапор – прямокутне полотно, що складається з трьох горизонтальних смуг червоного, білого і блакитного кольору (зверху вниз).

Часовий пояс: CET (UTC+1)

Літній час: CEST (UTC+2)

Домен інтернету: *.lu

Телефонний код: +352

Членство в міжнародних організаціях: ООН, НАТО, ЄС, країна входить в економічний союз Бенілюкс.

Державний лад Люксембургу — конституційна спадкова монархія. Голова держави — великий герцог.

Економіка.

Економіка Люксембургу є стабільною і процвітає, рівень безробіття нині становить приблизно 3%. Повоєнна історія економіки пов'язана з металургійною галуззю і поступовим, але досить болісним процесом її заміни сектором фінансових послуг.

Металургія з 1850 року забезпечує найвищу зайнятість і 25% експортних доходів.

Після війни уряд вирішив змінити курс економіки. Щоправда, як і в більшості розвинутих країн, послуги розвивалися саме від промислового виробництва. Таким чином, у країні почався бум фінансових послуг, якому значною мірою допомогли податкові ходи. У Люксембурзі налічується понад 12 тис. холдингових компаній, а також 1300 інвестиційних фондів і 220 банків. Крім того, існує сектор випуску європейських облігацій.

Невеликі розміри та розташування країни стали причиною її тісної інтеграції з сусідами. З 1921 року Люксембург підтримує тісне співробітництво з Бельгією, а після Другої світової війни до цього союзу приєдналися Нідерланди, в результаті чого утворився Бенілюкс. Це об'єднання стало прототипом Європейського Союзу.

У 1995 валовий внутрішній продукт (ВВП) оцінювався в 17,1 млрд дол., або 44 172 дол. з розрахунку на душу населення (проти 26 556 дол. у Бельгії і 43 233 дол. у Швейцарії). Виходячи з паритету купівельної спроможності, витрати населення Люксембургу становили на кожного мешканця 16 827 дол. (у США - 17 834 дол.). Річне зростання ВВП на початку 1990-х років у середньому становило 5,5%, що набагато вище середнього показника для країн - членів ЄС.

У 1997 році в країні відзначено найвищий у світі показник ВВП на душу населення - 44,2 тис. доларів.

Промисловість.

Основою економіки Люксембургу у другій половині XX століття була металургійна промисловість експортного напрямку. Біля південного кордону країни існують багаті поклади залізняку, що належать до Лотаринзького басейну. У 1970-х роках у промисловості створювалося понад 70 % валового

національного продукту і було зайнято близько 50 % населення країни. 1979 року у Люксембурзі було вироблено 3,8 млн т чавуну і близько 5 млн т сталі. Протягом багатьох десятиліть Люксембург посідав перше місце у світі за виробництвом сталі на душу населення. Головним природним багатством країни є залізна руда. Саме великі запаси залізних руд стали основою розвитку Люксембургу в першій половині XX ст. Залізорудна і металургійна промисловість Люксембургу тісно пов'язана з аналогічними виробництвами Франції та Німеччини. Територіально вони об'єднують французьку Лотарингію, Люксембург і німецький Саар.

Сталеливарне виробництво в останні роки працювало на імпорتنій руді, яка ввозилася в основному з Франції. На частку сталі в 1952р. припадала третина ВВП, а у 1994 - лише 6%. За період з 1974р. до 1990 р. випуск сталі скоротився з 6,4 млн т до 3,5 млн т, а виробництво чавуну знизилося вдвічі. Основний сталеливарний концерн АРБЕД, заснований у 1911 році, був найбільшим промисловим підприємством країни. Зараз сталеливарне виробництво переорієнтоване на використання брухту як сировини і переплавку в електропечах.

Вироблення електроенергії 220 млрд кВт. за рік .Люксембург входить в єдину систему енергопостачання західної і східної Європи. Атомна енергетика не розвинена.

В економіці Люксембургу важливе значення приділяється створенню телекомунікаційних мереж і виробництву аудіо- та відеотехніки. Виробляються хімічні продукти, машини, пластмаси, тканини, скло, порцеляна. Багато нових підприємств створено великими фірмами США. Для іноземних компаній привабливим фактором є те, що місцеві робітники знають кілька мов.

Майже вся енергія, що споживається в Люксембурзі, імпортується, включаючи нафту, природний газ, кам'яне вугілля.

Характерними рисами, в порівнянні з іншими розвиненими країнами, є низька частка високотехнологічних виробництв і висока праце місткість

галузей, які виготовляють споживчі товари тривалого і короткочасного користування.

Головні експортні товари: сталь, автомобілі, судна, побутова електротехніка (кухонні печі, морозильники, пральні, посудомийні та швейні машини), конторське обладнання (друкарські та лічильні машини), тканини, одяг, взуття, пластмасові вироби та меблі. Вивіз та ввіз сталі та автомобілів майже однакові. Як експортер і виробник побутової техніки та одягу, Люксембург займає провідні позиції в Західній Європі. Одночасно експортні виробництва країни зазнають все більшої конкуренції з боку нових індустріальних країн з дешевшою робочою силою.

Сільське господарство.

Майже чверть території Люксембургу обробляється, ще одна чверть зайнята під луками і пасовищами. Основні галузі сільського господарства: м'ясомолочне тваринництво і зернокормове рослинництво.

Середні розміри ферм у Люксембурзі невеликі - приблизно 7 га, на більшості з них практикується змішане господарство. Ґрунти бідні, піщані, для підвищення їх родючості вносяться фосфорні добрива, побічний продукт металургійного виробництва. Основні культури - картопля, пшениця, овес, ячмінь, жито і конюшина на насіння.

Вирощується також виноград; у долині Мозеля виробляються якісні білі вина. Зростає потреба в імпорті продовольчого зерна і окремих видів кормового зерна. Врожаї сільськогосподарських культур значно нижчі, ніж у Бельгії і Нідерландах. Сільське господарство країни отримує субсидії від держави і ЄС для підтримання стабільного рівня цін і прямих виплат фермерам. У 1995 році на частку сільського господарства припадало 1,1% ВВП і 2,7% загальної кількості зайнятих (проти 5,4% у 1980-му). Хоча економіка країни значно виграла від участі у Бельгійсько-Люксембурзькому економічному союзі та в митному союзі Бенілюксу, сільське господарство не було модернізоване на рівні інших галузей економіки.

Фінанси

Банківська справа і фінансові послуги стали основним видом економічної діяльності, який у 1995 році концентрував 31,9 ВВП і 9,2% зайнятих. Люксембург - один з фінансових центрів Європи. У 1995 році тут знаходилися представництва 220 іноземних банків, які залучалися ухваленими наприкінці 1970-х років найсприятливішими в ЄС законами про банківську діяльність, що гарантували збереження таємниці внесків.

Проте гармонізація законів у країнах ЄС, проведена в 1993 році, дещо нівелювала переваги Люксембургу перед іншими країнами Союзу. У 1992 році сумарні авуари фінансових організацій Люксембургу зросли до 376 млрд доларів. У 1994-му в країні діяло 12 289 холдингових компаній.

У Європі Люксембург посідає друге місце після Лондона за кількістю банків (220 банків). Можливо, приватний банківський капітал у Люксембурзі є найбільшим у Європі. Місцева біржа спеціалізується на статутних фондах, більшість з яких зареєстрована в країні, а їхні акції - у торговому лістингу біржі.

Зовнішня торгівля

Зовнішня торгівля Люксембургу пов'язана із зовнішньою торгівлею Бельгії, і Національний банк Бельгії здійснює міжнародні операції Люксембургу. Держава значною мірою залежить від зовнішньої торгівлі. Більша частина промислової продукції йде на експорт, причому третину становлять метали і готові вироби.

Люксембург повністю імпортує енергоносії для промисловості - кам'яне вугілля і нафту; ввозяться також автомобілі, тканини, бавовна, продовольство і сільськогосподарські машини. До середини 1970-х років торговельний баланс був позитивним, і надходження від експорту перевищували витрати на імпорт, але скорочення виробництва сталі істотно змінило баланс. У 1995 вартість експорту становила 7,6 млрд дол., а вартість імпорту - 9,7 млрд. Торговельний баланс зводиться за рахунок великих прибутків фінансового сектора. Основні зовнішньоторговельні партнери Люксембургу - країни ЄС.

Транспорт і зв'язок

Транспорт Люксембургу має високий рівень розвитку. Довжина мережі залізниць - 271 км, автомобільних шляхів - 5100 км. Основна меридіональна залізниця сполучена з лініями Франції і Бельгії, а широтна з'єднує лінії Німеччини і Бельгії. Єдиний аеропорт - Фіндель знаходиться за 5 км на схід від столиці.

1.2 Загальний стан зовнішньоекономічної діяльності.

Зовнішньоекономічна діяльність є складовою частиною економічної і зовнішньої політики в цілому. Здатність країни регулювати зовнішній сектор залежить від можливостей уряду регулювати свою внутрішню економіку. Зовнішньоекономічні зв'язки складають розгалужену та розширену систему, мають планетарний характер.

Вони виражаються у вигляді зовнішньої торгівлі, валютно-фінансових та кредитних операцій, виробничого кооперування, науково-технічного співробітництва, міжнародних послуг й інших форм міжнародних економічних відносин. Зовнішня торгівля має центральне місце і відіграє провідну роль у всій системі зовнішньоекономічних зв'язків.

Зовнішньоекономічні зв'язки мають життєво важливе значення для економіки Люксембургу. Велика залежність від зовнішньої торгівлі визначається, з одного боку тим, що основні галузі промисловості країни функціонують використовуючи, головним чином завезену сировину, а з іншого боку – відносною звуженістю внутрішнього ринку, що обумовлює необхідність збуту за кордон значної частини національного продукту.

Люксембург відноситься до числа найбільш бідних корисними копалинами держав. До того ж сільськогосподарське виробництво не встигає за зростом вживання населенням продуктів харчування і змінами в його структурі. За існуючими підрахунками, серед найбільших капіталістичних країн Люксембург в основному залежить від імпорту чорних металів, промислової та сільськогосподарської сировини.

Досить велика залежність Люксембургу від ввозу продовольства і лісоматеріалів. Зростає імпорт продукції обробної промисловості. Значну роль

імпорт відіграє в модернізації активних елементів основного капіталу промисловості країни. Досить велика залежність Люксембургу від імпорту іноземних технологій. Головними партнерами Люксембургу є європейські країни (45% зовнішньоторговельного обороту), США, Японія.

Значні прибутки Люксембургу одержує від туризму (6 млрд. дол. щорічно). Укріплення економічного потенціалу Люксембургу нерозривно пов'язане з поглибленням її участі в міжнародному поділі праці.

Під міжнародним територіальним поділом праці розуміється процес концентрації в окремих країнах виробництва товарів та надання послуг понад необхідні внутрішні погребі у розрахунку на їхній обмін або продаж іншим країнам. Міжнародний територіальний поділ праці також передбачає розвиток економіки з розрахунком на завезення ряду товарів та послуг з-за кордону, наявність між країнами або регіонами не лише торгівельних стосунків, але й кредитних, науково-технічних, виробничих, транспортних зв'язків. У міжнародному поділі праці країна виступає як постачальник на світовий ринок продукції машинобудування (42% експорту), легкої промисловості (текстиль, взуття, одяг), сільськогосподарської продукції (цитрусові, овочі, вина, фрукти).

В імпорті головне місце займають машини та устаткування, в першу чергу складне, а також хімікати. Потреби економіки в імпорті нафти, вугілля, руд чорних та кольорових металів, лісоматеріалів, залізної руди, шерсті, бавовни, продовольчих товарів обумовлюють постійний дефіцит зовнішньої торгівлі.

1.3 Зовнішньоекономічна торгівля товарами та послугами.

Люксембург є однією з найбільш економічно розвинених країн світу. За даними Європейського статистичного відомства «Євростат» в 2010р. ВВП Люксембургу більш, ніж у два рази перевищив середній показник по Європі. Приклад Люксембургу можна вважати одним з найбільш успішних в плані розвитку економіки - в період з 1980-2000рр. середній щорічний приріст ВВП становив понад 5%. Серед факторів, що вплинули на такі темпи зростання,

можна назвати динамічний розвиток сфери послуг (в першу чергу фінансових, а також транспортних, телекомунікаційних, комп'ютерних та ін.); високоефективна і конкурентоспроможна промисловість; успішна інвестиційна політика; відносно невисокі податки на доходи фізичних осіб, що дозволяють підтримувати вартість робочої сили на конкурентному рівні.

Основу економіки Люксембурга формує сфера послуг, що характерно для розвинених країн на сучасному етапі. За даними 2011р. частка сфери послуг у ВВП країни перевищувала 86%. Величезне значення для Люксембургу має фінансовий сектор - він становить близько 28% ВВП, і сьогодні Люксембург є одним з найбільших фінансових центрів світу. Примітно, що настільки серйозний прорив у фінансовому секторі був здійснений не більше ніж за одне десятиліття, і до середини 80-х - початку 90-х років минулого століття Люксембург зміг значно диверсифікувати свою економіку. Сьогодні у фінансовому секторі послуг в Люксембурзі зайнято приблизно 47 тис. чоловік. Крім фінансових послуг в Люксембурзі також розвинені транспортні, телекомунікаційні, інформаційні технології та інші високотехнологічні послуги.

Таблиця 1. Географічний розподіл зовнішньої торгівлі Люксембургу в 2009-2012 рр. (в млн.. євро) за даними Центральної служби статистики й економічних досліджень Люксембургу «Statec»

	2009	2010	2011	2012
ЄС (27 країн)	2061 3,5	24157, 1	26455, 4	25198, 2
Інші країни Європи	641,8	1051,8	1198,8	903,5
Америка	854,0	851,2	1515,3	2123,6
Азія	768,8	1000,1	1087,7	1251,1

Економіка Люксембургу традиційно була відкритою для світового господарства. Зовнішня торгівля товарами та послугами має першорядне

значення для розвитку економіки Великого Герцогства, яке не може розраховувати винятково на внутрішній ринок для забезпечення розвитку та стабільного зростання. Одним з доказів високого ступеня залученості економіки Люксембурга в світове господарство є той факт, що близько 80% товарів і послуг, вироблених у країні, призначені для експорту.

Люксембург грає дуже важливу роль в світовій торгівлі послугами. Так, за даними Всесвітньої торговельної організації у 2011р. Люксембург зайняв 19-е місце в світі з експорту комерційних послуг. Загальний обсяг такого експорту склав 72,5 млрд. доларів США, а частка у світовій торгівлі послугами - 1,74%. Що стосується імпорту послуг, тут Люксембург посідає 29 місце у світі з показником 41 млрд. євро (1,04% від загального обсягу).

Основними експортними товарами Люксембургу за підсумками 2012р., як і в 2011р., стали недорогоцінні метали та вироби з них - 27,8,% або 3,0 млрд. євро. На другому місці по вартісному об'єму знаходяться машини та обладнання - 16,6% або 1,810 млрд. євро. Далі йдуть полімерні матеріали, пластмаси, каучук, гума та вироби з них - 16,0% або 1,752 млрд. євро.

Основу імпорту Люксембургу в 2012р. склали транспортні засоби - 18,6% або 3,505 млрд. євро; мінеральні продукти - 15,8% або 2,973 млрд. євро; машини та обладнання - 13,3% або 2,507 млрд. євро; недорогоцінні метали та вироби з них - 13,1% або 2,477 млрд. євро.

Таблиця 2. Динаміка зовнішньої торгівлі Люксембурга в 2008-2012 роках (млрд. євро)*

Рік	Експорт	Імпорт	Зовнішньо-торгівельний обіг	Сальдо	% покриття **
2008	11,9	17,3	29,2	-5,4	68,8%
2009	9,2	13,4	22,6	-4,2	68,7%

2010	10, 7	16, 4	27,1	-5,7	65,7%
2011	12, 0	18, 4	30,4	-6,4	65,2%
2012	10, 9	18, 8	29,7	-7,9	58,0%

* Дані надано Центральною службою статистики й економічних досліджень Люксембургу «Statec»

** під «% покриття» розуміється відсоткове відношення експорту до імпорту в одному році (експорт/імпорт)

Основними торговими партнерами Люксембургу є Німеччина Франція та Бельгія. За підсумками 2012р. найбільшим імпортером люксембурзьких товарів стала Німеччина – вона імпортувала товари на загальну суму 3,030 млрд. євро, що на 11,5% менше, ніж у 2011р. На другому місці – Франція (1,599 млрд. євро, - 20% від показника 2011р.); на третьому – Бельгія (1,401 млрд. євро, - 6,2% порівняно з 2011р.).

Що стосується показників імпорту, то більше всіх товарів Люксембург закуповує в Бельгії. За підсумками 2012р. обсяг імпорту Люксембургу з цієї країни склав 6,563 млрд. євро, що майже порівнянно з показником 2011р. (- 0,002%). Далі слід Німеччина (4,992 млрд. євро, - 8,8%), і на третьому місці – Франція (2,219 млрд. євро, +0,2%).

Таблиця 3. Географічний розподіл зовнішньої торгівлі Люксембурга у 2010-2012 рр. (млн. євро)*

	2010		2011		2012	
	Екс порт	Імп орт	Екс порт	Імп орт	Екс порт	Імп орт
Євр опа	955 8,4	156 50,4	105 19,4	171 34,9	933 9,1	168 34,2
Азі я	618 ,1	382 ,0	618 ,1	403 ,1	838 ,5	407 ,3

Ам ерика	467 ,3	383 ,9	632 ,4	882 ,9	552 ,8	157 0,3
Аф рика	116 ,3	3,6	136 ,1	4,7	158 ,0	3,8
Авс тралія та Океанія	25, 0	1,5	34, 3	1,8	34, 9	1,8
Всь ого	107 85,4	164 21,9	120 06,9	184 27,8	109 23,6	188 17,6

* Дані надано Центральною службою статистики й економічних досліджень Люксембургу «Statec»

Основними експортними товарами Люксембургу за підсумками 2012р., як і в 2011р., стали недорогоцінні метали та вироби з них - 27,8,% або 3,0 млрд. євро. На другому місці по вартісному об'єму знаходяться машини та обладнання - 16,6% або 1,810 млрд. євро. Далі йдуть полімерні матеріали, пластмаси, каучук, гума та вироби з них - 16,0% або 1,752 млрд. євро.

Оснoву імпорту Люксембургу в 2012р. склали транспортні засоби - 18,6% або 3,505 млрд. євро; мінеральні продукти - 15,8% або 2,973 млрд. євро; машини та обладнання - 13,3% або 2,507 млрд. євро; недорогоцінні метали та вироби з них - 13,1% або 2,477 млрд. євро.

1.4 Стан, перспективи і фактори впливу на економічну ситуацію в Люксембурзі на 2012-2013 рік.

В 2012р. приріст ВВП Люксембургу склав 0,3%. На 2013р. Центральна служба статистики й економічних досліджень Люксембургу «Статек» пророкує зростання економіки більш високими темпами - на 1 %.

В 2012р. тривали кризові явища у світовій економіці. На думку експертів ООН, у 2013 році відбулося значне її ослаблення. «Число розвинених країн, особливо в Європі, які вже увійшли в «подвійний спад», зростає, а у тих з них, яким загрожують неприємності з суверенним боргом, криза поглибилася» - констатують експерти в щорічній доповіді World Economic Situation and Prospects 2013. В якості причин такої ситуації можна назвати високий рівень безробіття, слабкість сукупного попиту, жорстку економію бюджетних коштів, високий рівень державного боргу і фінансову нестійкість.

У країнах Європейського союзу однією з найбільш гостро стоять проблем залишається високий рівень безробіття. Проте Люксембург входить в число країн, в яких зафіксований найнижчий рівень безробіття поряд з такими країнами, як Австрія, Німеччина і Нідерланди. За прогнозами «Статек» рівень безробіття в країні до кінця 2013р. збільшиться порівняно з показником 2012р. і складе 6,5%. В 2012р. безробіття встановилася на позначці 6,1%. В абсолютних цифрах за підсумками грудня 2012р. кількість безробітних в Люксембурзі досягло 16963 людини. У порівнянні з аналогічним періодом 2011р. безробіття збільшився на 12,9% (+1935).

На економічну ситуацію в Люксембурзі і в Євросоюзі в цілому значний вплив зробив боргова криза. На початку 2012р. рейтингові агентства знизили рейтинги низки європейських країн і фінансових організацій. Але, незважаючи на це, фінансовий сектор Люксембургу продемонстрував невелике зростання у порівнянні з 2011р. За даними Комісії з нагляду за фінансовим сектором Люксембургу, за підсумками 2012р. прибуток банківського сектора Люксембургу склав 4,791 млрд. євро. Порівняно з результатами 2011р. відбулося зростання на 17,8%. Варто відзначити, що в січні 2013р. Рейтингове агентство Standard & poor's (SP) підвищило прогноз по Люксембургу з негативного до стабільного. При цьому був знову підтверджений кредитний рейтинг країни - AAA. На думку SP, хороші економічні показники, забезпеченість населення і політична стабільність є достатніми факторами, які допоможуть країні подолати економічні ризики.

Таблиця 4. Платіжний баланс Люксембургу 2011-2012 (млн. євро) *

	2011			2012		
	Кр едит	Де бет	Са льдо	Кр едит	Де бет	С альдо
Рахунок поточних операцій	18 9411	14 2488	24 00	16 3234	16 1349	1 885
Товари	13 720	19 159	- 5439	93 34	14 063	- 4729
Послуги	51 205	29 793	21 411	41 019	23 855	1 7165
Доходи	11 9232	13 1105	- 11873	10 8768	11 8960	- 10191
Поточні трансферти	52 54	63 25	- 1071	41 13	44 72	- 360

* Дані надано Центральною службою статистики й економічних досліджень Люксембургу «Statec»

В 2012р. у Люксембурзі значно скоротилося промислове виробництво в сталеливарному секторі, що обумовлено різким скороченням попиту на сталь в Європі. Зважаючи на це, серйозні проблеми відчуває люксембурзька сталеливарна компанія «Арселорміттал», оголосила про плани щодо закриття своїх виробництв не тільки в Люксембурзі, але і по всій Європі.

У 2013р. прогнозується середньорічне зниження споживчих цін порівняно з 2012р. - з 2,7% до 1,9%. Поряд з цим «Статек» пророкує зростання на 1% рівня мінімальної заробітної плати - до 2,2%.

Люксембург посідає найвищі місця серед усіх країн світу за цілою низкою показників економічного розвитку, серед яких - частка ВВП на душу населення, темпи інфляції, рівень безробіття, рівень і якість життя та ін.

Обсяг ВВП Люксембургу в 2012р. в поточних цінах за даними МВФ склав 43,6 млрд. євро, а ВВП на душу населення - 83,4 тис. євро.

У січні 2013р. був встановлений новий рівень мінімальної заробітної плати і він склав 1874,19 євро (для порівняння - в жовтні 2012р. він був встановлений на рівні 1846,51 євро).

Інфляція за підсумками 2012р. досягла 2,7%, що на 0,7% нижче показника 2011р.

Таблиця 5. Динаміка інфляції в Люксембурзі в 2008-2012 рр.

Рік	2008	2009	2010	2011	2012
Рівень інфляції, %	3,4	0,4	2,3	3,4	2,7

Споживчі ціни за 2012р. зросли в середньому на 2,3%. Найбільшою мірою зросли ціни на такі види товарів і послуг, як продовольчі товари та безалкогольні напої (3,52%); алкогольні напої та тютюнові вироби (3,21%); готелі, кафе і ресторани (2,80%).

Таблиця 6. Індекс споживчих цін в Люксембурзі в 2013 році в порівнянні з 2012 роком.

Вид товарів і послуг	Індекс (%)
Продовольчі товари та безалкогольні напої	3,52%
Алкогільні напої та тютюнові вироби	3,21%
Одяг та взуття	1,79%
Комунальні послуги, вода, електрика, газ та інші види палива	2,10%
Меблі, побутові речі, технічне обслуговування жилих приміщень	2,09%
Охорона здоров'я	0,80%
Транспортні послуги	1,40%
Зв'язок	-0,07%
Дозвілля і культура	2,49%

Освіта	1,22%
Готелі, кафе і ресторани	2,80%
Інші товари та послуги	3,70%

1.5 Поточні актуальні проблеми у соціальному та економічному розвитку Люксембургу

Після вступу до ЄС уряд країни різко ослабив фінансову дисципліну, в результаті первинний профіцит бюджету (до обслуговування боргів) скоротився майже в 17 разів. Економісти припускаються бачення, якщо в країні не будуть проводитись радикальні реформи, то Люксембург залишиться конкурентоспроможною країною, але при цьому зростання економіки країни відставатиме від середнього в Єврозоні. Інші економісти доводять сценарій, коли Люксембург покидає Єврозону. Це стане можливим при реформуванні урядом сфер економіки для поліпшення відносної конкурентоспроможності в рамках валютного союзу.

На сьогоднішній день система соціального захисту Люксембургу характеризується переліком невирішених питань. Одна з основних проблем соціальної політики Люксембургу – традиційна відмінність в доходах населення в північних і південних регіонах, що відбивається статистикою по безробіттю.

Серйозну проблему складає асиметрична структура соціальних витрат. Це впливає, зокрема, в тому, що найбільш крупну частку соціальних витрат складає пенсійне забезпечення – 15,4% ВВП (при середньоєвропейському рівні – 11,9%), тоді як на підтримку сім'ї, материнства, утворення і політику зайнятості витрачаються порівняно незначні засоби (близько 0,8%).

Щоб уникнути подальших загострень проблем з соціальною сферою в країні уряду Люксембургу необхідно, як умова, швидше реформувати соціальну політику держави, цілеспрямовану на вирішення проблем соціального захисту населення, безробіття у жінок та раціональний розподіл держбюджету на заробітні плати в різних регіонах країни.

Таким чином, варто зазначити, що наслідки світової фінансово-економічної кризи стали основною причиною сповільнення темпів економічного розвитку Люксембургу у 2010 році. Водночас, завдяки заходам на протидію фінансовій кризі та рішенням, спрямованим на підтримку реального сектору економіки, платоспроможності громадян Люксембургу, малих і середніх підприємств, розвитку інфраструктурних проектів, регіонально- та секторальноспрямованій експортній політиці, Уряду вдалося закласти міцний фундамент для подолання негативних наслідків світової фінансової кризи.

Рівень мінімальної заробітної плати для окремих країн ЄС встановлюється Європейською Комісією щорічно у законодавчому порядку та оприлюднюється статистичною службою Європейського Союзу «Євростат». Люксембург не входить до переліку країн, для яких встановлено мінімальну заробітну плату.

Отже, на даному етапі уряду Люксембургу необхідно вирішити ряд проблем.

1. Чітко визначити подальший напрямок розвитку та покращити становище країни на міжнародній арені шляхом реформування економічної політики Люксембургу.

2. Реформувати державну соціальну систему та вирішити серйозну проблему асиметричної структури соціальних витрат.

3. Зменшити рівень інфляції. Основними чинниками, якого був вплив на поступальне збільшення цін, підвищення вартості продуктів першої необхідності, нестабільність цін на нафту на світовому ринку, а також зростання споживчого попиту.

Вирішив низку цих проблем Люксембург зможе рекомендувати себе, як потужна країна та важливий стратегічний партнер на міжнародному рівні, який може забезпечити стабільність та подальший розвиток економіки.

РОЗДІЛ 2. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ЛЮКСЕМБУРГУ.

2.1 Податкова система країни

Податкова система Люксембургу складається з двох податкових рівнів — державного та місцевого. До державного рівня сплачуються такі податки:

- податок на прибуток;
- податок на додану вартість;
- авансовий податок;
- податок з дивідендів;
- митні платежі;
- акцизний збір.

На місцевому рівні сплачуються прибутковий податок з корпорацій, додатковий податок муніципалітетів (застосовується щодо фізичних осіб на дохід від торгівлі, чистого власного капіталу і на земельну власність).

Однією з особливостей бюджетної системи Люксембургу є диференціація відсоткових ставок податку на додану вартість, залежно від його платника.

Переважну частину доходів бюджету країни становлять податки. У Люксембурзі в податковій системі та доходах бюджету важлива роль належить податку на прибуток корпорацій. Його сплачують:

- ✓ акціонерні товариства відкритого і закритого типу;
- ✓ товариства з обмеженою відповідальністю;
- ✓ кооперативи;
- ✓ деякі інші види юридичних осіб. Не є платниками податку:
- ✓ повні товариства;
- ✓ командитні товариства;
- ✓ неприбуткові організації.

Розмір оподатковуваного доходу обчислюється, виходячи з даних внутрішнього обліку компанії. Облік не стандартизований і ведеться кожною фірмою за власною схемою.

При оцінці розміру доходу податкові органи керуються такими принципами:

- базою є мінімальна оцінка;
- кожна стаття оцінюється окремо;

- нереалізований прибуток у загальну суму прибутку не включається;
- активи і пасиви визначаються за мінімальною неліквідатційною вартістю;
- товарні запаси оцінюються за методом ИГО ("перший надійшов — перший враховується"), однак податкові органи можуть погодитись на використання й інших методів, якщо вони адекватно відображають стан платника;
- амортизаційні відрахування за основними засобами обов'язкові.

Компанії-резиденти обкладалися податком на прибуток за такими ставками (в люксембурзьких франках, до введення євро):

- від 400 000 до 600 000 — 20 %;
- від 600 000 до 1 000 000 — 30 %;
- від 1 000 000 до 1 313 000 — 33 %.

Обчислений податок підлягає обкладанню додатковим податком у розмірі 1 % для підтримки фонду допомоги від безробіття.

Корпорації також сплачують муніципалітетам податок з прибутку. Ставка диференційована за територією країни. Максимальна ставка — 10 %. Муніципальний податок віднімається з чистого доходу за розрахунку державного прибуткового податку з корпорації.

Прибутковий податок стягується з фізичних осіб (як резидентів, так і нерезидентів). Ставка податку — від 0 до 60 % (залежно від суми доходу).

Крім того, встановлений додатковий податок у розмірі 2,5 % до обрахованої суми прибуткового податку.

Працедавець може віднімати прибутковий податок "біля джерела" заробітної плати працівника відповідно до опублікованих податкових таблиць, де приймаються в розрахунок відрахування на дітей і стандартні відрахування витрат. Крім того, визначену кількість специфічних затрат може бути відраховано з чистого оприбуткованого доходу:

- усі внески на соціальне страхування;
- страхові премії;

- пожертвування в уповноважені благодійні фонди;
- акції компаній — резидентів Люксембургу;
- спеціальні відрахування витрат для іноземного управлінського персоналу банків, утворених в Люксембурзі.

Додатковий податок муніципалітетів, аналогічний податку з компаній, використовується стосовно фізичних осіб на доходи від торгівлі, чистого власного капіталу від торгівлі та земельну власність, крім стандартних відрахувань: 900 000 люксембурзьких франків для доходу від торгівлі та 2 500 000 люксембурзьких франків для чистого власного капіталу від торгівлі (до введення євро).

Фізичні особи — резиденти обкладаються податком на особисте майно за ставкою 15 % у рік на основі задекларованого чистого капіталу. З метою обрахування податку на особисте майно нерухомість оцінюється згідно з її офіційною вартістю. При цьому були передбачені відрахування (до введення євро) — 1 000 000 люксембурзьких франків на себе, 100 000 на чоловіка (дружину) і 100 000 на кожного утриманця.

Установлена знижка в розмірі 400 000 люксембурзьких франків (до введення євро) стосовно грошових коштів на банківських рахунках та інших депозитних вкладах у національній валюті, а також у котируваннях на фондовій біржі.

Стандартна ставка податку на додану вартість установлена в розмірі 15 %. Знижені ставки на професійні послуги — 12 %, на забезпечення газом і електроенергією — 6, на продукти харчування, газети, книги, готельні номери і послуги пасажирського транспорту — 3 %. Звільнені від ПДВ банківські, страхові та фінансові послуги, сфери освіти, охорони здоров'я, окремі види некомерційної діяльності, що перетворило Люксембург в один з банківських центрів світу.

Податок на спадщину і дарування для прямих родичів становить від 6 до 19,2 %, для решти — від 9 до 48 %.

2.2 Банківська система Люксембургу

Люксембург можна вважати одним з головних світових фінансових центрів. Велике Герцогство займає перше місце в Європі і друге у світі (після США) за кількістю перебувають в країні інвестиційних фондів. За кількістю приватних банків Люксембург також займає лідируючу позицію в Європі.

Банківський сектор Люксембургу — є одним із найважливіших галузей економіки країни. Фінансовий сектор становить близько 25% валового внутрішнього продукту Великого герцогства Люксембурзького, дає 40% державних податків і 9% всіх робочих місць. Одним з головних напрямків роботи банківської системи Люксембургу є приватні банки. На частку Люксембургу припадає 6-8% всього світового офшорного капіталу. Сюди залучені великі капітали інвестиційних фондів. Банківська галузь дуже важлива для країни, і Люксембург вважається одним з трьох світових лідерів за сумою чистих активів, що перебувають в управлінні.

Комісія з нагляду за фінансовим сектором ("CSSF") здійснює контроль і регулювання фінансового сектора. Цілями CSSF є:

- a) Розвиток ринкових відносин відповідно до чинного законодавства;
- b) Захист стабільності фінансового сектору в цілому;
- c) Гарантування якості внутрішніх систем контролю;
- d) Розвиток оцінки менеджменту на основі ризиків;
- e) Подання державних інтересів.

CSSF представляє Люксембург на міжнародному рівні і в ЄС при переговорах з фінансових питань, і несе відповідальність за координацію виконання всіх міжнародних положень та рекомендацій на національному рівні.

Центральний банк Люксембургу контролює діяльність усіх банків, фінансових установ та інших професіоналів, що працюють у фінансовому секторі, таких як брокери фондової біржі, менеджери з інвестицій, фінансові консультанти та інвестиційні фонди. Яких-небудь обмежень у частині іноземного володіння і репатріації капіталу і прибутків не існує. Банківська система Люксембургу стабільна і міцна. Станом на 31 жовтня 2004 р. у

Люксембурзі функціонували 167 банків із загальним балансом активів 688 млрд. євро і, приблизно, 22 500 службовцями. Зараз, на 2013 рік, приблизно 29 банків припадає на 100 тисяч жителів.

У банківському секторі працюють досвідчені, які володіють кількома мовами, службовці з сусідніх країн – Бельгії, Франції та Німеччини. Багато службовців також належать до інших європейських національностей (італійці, португальці, іспанці, англійці, голландці, скандинави та ін.). Усередині банківської системи існує вільний обмін і переміщення валют, незалежно від цілей.

Крім відкриття і ведення рахунків люксембурзькі банки надають клієнтам широкий вибір послуг з інвестування коштів, формування портфеля цінних паперів для отримання максимального доходу. Люксембурзькі банківські правила по частині конфіденційності сильно нагадують швейцарські. У Люксембурзі, як і в Швейцарії, юридичні контори мають право відкривати рахунки в банках, зберігаючи при цьому в таємниці ім'я дійсного власника коштів (beneficiary owner).

У принципі, громадянину будь-якої країни відкрити рахунок в одному з 186 банків Люксембургу – не проблема. Найбільший спільний люксембурзько-бельгійський банк DEXIA являє собою найбільший інтерес для російських вкладників та українських вкладників.

Умови відкриття рахунків у банках Люксембургу різні, але є певні тенденції, на які необхідно звернути увагу. Наприклад: якщо Ви хочете відкрити депозитний рахунок, то сума вкладу має становити, як правило, не менше 50-60 тис. \$, а сума поточного рахунку не менше 100 тисяч. Банки платять 4-6,5% річних, причому кожного клієнта банк дає індивідуальні ставки за депозитами, максимальна ставка 10% (ставка залежить від того, в якій валюті вклад)..

2.3 Прямі іноземні інвестиції в країну в загальному та у розрізі країн та секторів економіки у динаміці

Люксембург є одним з лідерів по залученню іноземних інвестицій. В якості факторів, що сприяють цьому, можна назвати вигідне географічне положення, політичну і соціальну стабільність, високорозвинену інфраструктуру, податковий режим та ін.

Питання залучення інвестицій в національну економіку є актуальним особливо сьогодні, в умовах кризи, коли іноземний капітал може стати основою сталого економічного розвитку. Тому, доцільним є аналіз структури прямих іноземних інвестицій та прямих зарубіжних інвестицій на прикладі Люксембургу, яка є однією з найбільш розвинених у світі країн, що входить до складу країн «великої сімки» та Європейського Союзу.

Прямі інвестиції визначаються як вкладення, що здійснюються юридичними та фізичними особами, які повністю володіють підприємством або контролюють не менш 10% акцій або статутного капіталу підприємства. Прямі інвестиції можуть бути здійснені не тільки у сферу виробництва матеріальних благ, але й в інші сфери.

Слід зазначити, що Люксембург є об'єктом експансії капіталу провідних країн світу. Прямі іноземні капіталовкладення становлять 76% усього імпортного капіталу в Люксембурзі. Доцільним є аналіз структури прямих іноземних інвестицій Люксембургу (ПІІ) та прямих зарубіжних інвестицій (ПЗІ) за галузями-лідерами, який представлений в таблиці 2.1.

Таблиця 7. Розподіл накопичених прямих іноземних інвестицій та прямих зарубіжних інвестицій Люксембургу за кордоном за галузями (в млрд. євро)

Галузь	2007		2008		2009		2010	
	П*	ПІ**	П	ПІ	П	ПІ	П	ПІ
Енергетик а	5	2	6	2	6	3	6	3
	,5	9,0	,9	9,7	,3	2,8	,6	3,3
Машиноб удівна галузь	7	2	8	2	9	3	8	4
	,6	,2	,9	,4	,2	,3	,7	,1

Фінансові послуги	2 0,6	6 ,2	2 0,6	6 ,4	2 1,0	6 ,5	2 1,2	6 ,6
Транспор т	9 ,3	3 ,9	1 0,4	4 ,0	1 1,5	5 ,3	1 0,6	6 ,0
Телекому нікації	7 ,3	1 ,4	8 ,4	1 ,6	9 ,4	1 ,7	8 ,5	2 ,5
Текстиль на промисловість	2 1,5	1 0,3	2 1,6	1 1,3	2 2,6	1 3,0	2 3,3	1 4,8
Металургі йна промисловість	1 6,5	7 ,5	1 6,9	8 ,0	1 7,7	9 ,5	1 8,4	8 ,6
Харчова промисловість	1 5,8	4 ,5	1 6,0	4 ,7	1 6,3	4 ,5	1 6,7	4 ,9
Металургі я	1 1,4	1 0,2	1 1,4	1 1,3	1 1,6	1 1,0	1 5,1	1 1,6
Гірничод обувна промисловість	5 ,5	1 ,2	5 ,2	1 ,3	5 ,5	2 ,4	6 ,6	3 ,0

* ПІІ – Прямі іноземні інвестиції

** ПЗІ – Прямі зарубіжні інвестиції

Аналізуючи представлені дані, слід зазначити, що найбільший обсяг накопичених прямих іноземних інвестицій спрямований на розвиток текстильної промисловості (11% від сукупного обсягу накопичених інвестицій в економіці Люксембургу). Цей факт пояснюється тим, що саме текстильна галузь є однією з найбільш розвинених та прибуткових в Люксембурзі. Також спостерігається інтерес іноземних інвесторів до сфери фінансових послуг Люксембургу (інвестиції в неї складають 10% від загального обсягу ПІІ).

Найменший обсяг прямих накопичених іноземних інвестицій спостерігається в страховому секторі та енергетиці, і дорівнюють 6,6 млрд. євро (3,1% від сукупного обсягу накопичених прямих іноземних інвестицій).

Проводячи аналіз накопичених прямих інвестицій Люксембургу за кордоном, слід зазначити, що найбільший обсяг інвестицій спостерігається в енергетику -29,2% в загальній структурі прямих інвестицій за кордон. Це пояснюється нестачею власних енергетичних ресурсів і необхідністю їх імпорту з інших країн. Також є значним обсяг інвестицій в текстильну промисловість та металургію (відповідно 13% та 10,2% в загальній структурі ПЗІ).

Говорячи про географічну структуру інвестицій в Люксембурзі, слід відзначити, що переважна їх частка припадає на країни Європейського Союзу. Це пояснюється наявністю тісних взаємозв'язків між країнами Співтовариства та спрямованістю інвестування на розвиток національних економік країн-членів ЄС. В цілому на країни ЄС припадає 43% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій та більше 60% прямих зарубіжних інвестицій.

Найбільший взаємний обсяг прямих накопичених інвестицій спостерігається між Люксембургом та США. Так, у 2010 році накопичені прямі інвестиції Німеччини склали 11,1 млрд. євро (5,2% від загального обсягу накопичених інвестицій), обсяг прямих капіталовкладень Люксембургу в економіку Німеччини склав 11,0 млрд. євро (9,6% від накопичених прямих інвестицій Люксембургу за кордон). Крім того, активні взаємні інвестиційні процеси спостерігаються між Люксембургом та такими країнами як: Франція, Іспанія, Великобританія, Нідерланди.

На сьогоднішній день Люксембург є значним інвестором в Україну. Обсяг інвестицій в Україну з 1995 по 2001 рр. значно зріс: у 1995 р. сукупний обсяг прямих інвестицій в Україну становив 14,6 млн. дол. США, у 1998 р. – 51,5 млн. дол. США, а на 1.01.2001 р. він сягнув рівня 72,3 млн. дол. США. На 1 січня 2002 р. в Україні було зареєстровано 15 компаній з інвестиціями Люксембургу.

Варто зазначити, що наслідки світової фінансово-економічної кризи стали основною причиною сповільнення темпів економічного розвитку Люксембургу у 2009 році. Водночас, завдяки заходам на протидію фінансовій кризі та рішенням, спрямованим на підтримку реального сектору економіки, платоспроможності громадян Люксембургу, малих і середніх підприємств, розвитку інфраструктурних проектів, уряду вдалося закласти міцний фундамент для подолання негативних наслідків світової фінансової кризи.

Таким чином, економіка Люксембургу є інвестиційно-привабливою для іноземних інвесторів. Близько 70% всіх інвестицій в країну здійснюється у вигляді прямих інвестицій. Найбільший обсяг накопичених прямих інвестицій в країні характерно для металургійної промисловості, яка є однією з найбільш розвинених галузей економіки країни. Проводячи аналіз було встановлено, що найбільший обсяг накопичених прямих інвестицій Люксембургу за кордоном спостерігається в металургійну промисловість – 29,2% в загальній структурі прямих інвестицій за кордон. Для Люксембургу є характерними значні взаємні обсяги інвестицій з країнами Європейського Союзу, зокрема з Німеччиною, Францією, Іспанією, Великобританією.

2.4 Роль транснаціональних компаній у становленні та функціонуванні економіки країни

Швидкий ріст світового господарства в другій половині XX століття призвів до розширення та підвищення ролі зовнішньоекономічної сфери. Зовнішньоекономічна політика спрямована на вирішення задач, пов'язаних з використанням вигод міжнародного поділу праці. З її допомогою уряди прагнуть забезпечити економічні і політичні умови, що полегшують національному капіталу пристосування до змін на міжнародних ринках.

ТНК — основний структурний елемент економіки більшості країн, провідна сила їх розвитку та підвищення ефективності. Глобальні тенденції інтернаціоналізації виробництва й капіталу, приватизації, стратегічних альянсів і лібералізації зовнішньої торгівлі поставили ТНК у центр світового економічного розвитку.

З огляду на них і подальший перерозподіл світових ринків та сфер впливу, можна прогнозувати можливість появи найближчим часом міжнародних суперкорпорацій шляхом злиття, поглинання чи об'єднання найбільших компаній світу.

У результаті перенесення частини виробничого процесу за кордон ТНК Люксембургу мають можливість використовувати конкурентні переваги та ресурсну базу багатьох країн. Держава-реципієнт отримує фінансові вливання через прямі іноземні інвестиції, спостерігається прискорення залучення новітніх технологічних досягнень, управлінського досвіду, державний бюджет отримує доходи через стягнення податків із господарюючих суб'єктів.

Проте можуть виникати й труднощі на шляху ефективного розвитку компаній. Зокрема, представники приймаючої сторони можуть бути недопущеними до участі в проведенні дослідних робіт, можливе встановлення жорсткого тотального контролю зі сторони ТНК над усіма сторонами діяльності структурної одиниці компанії, яка діє на національному ринку. Також ТНК можуть монопольно диктувати ціни, які утискають інтереси приймаючих країн.

ТНК є менш вразливими до процесів асинхронності світового розвитку та кризових явищ економік, оскільки в періоди зниження ділової активності в певній країні ТНК спирається на підтримку своїх філій у державах, які не охоплені кризою. Гнучкість є безумовною перевагою ТНК над підприємствами, які працюють виключно на національних ринках.

2.5 Фондові біржі країни

У 2009 році на європейських ринках було здійснено 126 IPO обсягом 7112 млн. євро, повідомляє компанія PricewaterhouseCoopers. При цьому кількість проведених угод виявилася меншою на 57,3% у порівнянні з 2008 роком (295 IPO), а обсяг залучених коштів – на 49% (показник 2008 р. становив 13 953 млн. євро).

Торік серед десятки компаній-лідерів за показником обсягу коштів, залучених у ході IPO, лише двом вдалося залучити понад 1 млрд. євро.

Водночас в 2008 р. таких компаній було три, а в 2007 році – десять. Найбільшими за обсягом залучених коштів на європейських фондових ринках були розміщення таких компаній: PGE Polska Grupa Energetyczna (Люксембург) – 1407 млн. євро; Delta Lloyd NV (Нідерланди) – 1 016 млн. євро; CFAO (Франція) – 806 млн. євро; Gertmore Group (Кайманські острови) – 378 млн. євро; Tata Steel (Індія) – 355 млн. євро.

Серед фондових бірж лідером за показником обсягу залучених коштів (1 907 млн. євро) став європейський майданчик NYSE Euronext, випередивши London Stock Exchange (Великобританія) -1 660 млн. євро та Warsaw Stock Exchange (Польща) – 1 594 млн. євро. Першу позицію за кількістю розміщень посіла фондова біржа Варшави – 38 IPO, за нею йшли фондова біржа Лондона – 25 IPO та Luxemburg Stock Exchange (Люксембург) – 22 IPO.

Найбільша активність щодо укладання угод IPO спостерігалася в тих самих секторах, що й в 2008 році, зокрема, в секторі промислових товарів та послуг (19 IPO), в секторі інвестиційного бізнесу (18 IPO) та в технологічному секторі (14 IPO). До провідних галузей за кількістю угод належали також фінансовий сектор (10 IPO), сектор будівництва та матеріалів (9 IPO), нерухомості (8 IPO), комунальних підприємств (7 IPO) та інші.

Експерти зазначають, що лідерство сектора промислових товарів та послуг є цілком виправданим з огляду на те, що компанії цієї галузі протягом року здійснювали ефективні заходи з метою запобігання рецесії.

Світова економічна криза суттєво вплинула на кількість та обсяги розміщень, здійснених на європейських біржах міжнародними компаніями з інших регіонів світу. Торік ними було проведено 39 IPO, в результаті яких залучено 2 161 млн. євро. Переважно це були компанії з Індії та Тайваню. Для порівняння, показники 2008 року були значно вищими – у ході 77 IPO було залучено 6 018 млн. євро.

При цьому на фондовій біржі Люксембургу відбулося 73% (21 IPO) від всіх угод, здійснених іноземними компаніями на біржах країн Європи, й було залучено 54% (1 575 млн. євро) від усіх коштів. На цьому майданчику було

здійснено чотири з п'яти найбільших публічних розміщень акцій неєвропейських компаній.

Чимало компаній Люксембургу, кожна з яких зареєстрована на декількох фондових біржах, мають тісні зв'язки з багатьма світовими фінансовими центрами. Тому говорити про норми надання аудиторської інформації в цій країні важко, адже на практиці все більше відчувається вплив інших країн. Фондовий ринок Люксембургу традиційно є, у силу значної капіталізації Європейських монополій (324 млрд. дол. у 1992-м.), важливою частиною кредитно-фінансового механізму країни.

РОЗДІЛ 3. ОЦІНКА ОСНОВНИХ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ КРАЇНИ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КРАЇНИ В МІЖНАРОДНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ ІНТЕГРАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

1) Розраховуємо ЗТО.

$$\text{ЗТО} = \text{E} + \text{I}$$

Таблиця 8. Розрахунок ЗТО. (млрд. євро)

Pi	2008	2009	2010	2011	2012
----	------	------	------	------	------

к					
Е	11,9+	9,2+	10,7+	12+1	10,9+18,8
+І=	17,3	13,4	16,4	8,4	
=З	29,2	22,6	27,1	30,4	29,7
ТО					

Протягом останніх п'яти років відбувається то зростання, то спадання ЗТО.

2) Визначимо сальдо торгівельного балансу

$$C_{TB}=E-I$$

Таблиця 9. Розрахунок сальдо ТБ. (млрд. євро)

к	Рі	2008	2009	2010	2011	2012
Е-		11,9-	9,2-	10,7-	12-	10,9-18,8
І=		17,3	13,4	16,4	18,4	
=		-5,4	-4,2	-5,7	-6,4	-7,9
C_{TB}						

Внаслідок перевищення імпорту над експортом, сальдо торгівельного балансу від'ємне. За останні три роки різниця між експортом та імпортом зростає.

3) Визначимо сальдо балансу послуг (дані були знайдені тільки за 2011 рік)

$$C_{BP}=E-I$$

Експорт послуг у 2011 році = 52,25 млрд. євро.

Імпорт послуг у 2011 році = 29,55 млрд. євро.

$$C_{BP}=52,25-29,55=22,7 \text{ млрд. євро.}$$

Експорт перевищує імпорт – баланс послуг активний.

4) Знайдемо індекс стану балансу (або «відсоток покриття»)

$$I_{\text{стану балансу}} = E/I * 100\%$$

Таблиця 10. Індекс стану балансу. (млрд. євро)

Рік	2008	2009	2010	2011	2012
E/I*	11,9/1	9,2/1	10,7/1	12/1	10,9/18,8
100%=	7,3 *100%	3,4 *100%	6,4 *100%	8,4 *100%	*100%
Інде кс стану балансу	68,8 %	68,7 %	65,7 %	65,2 %	58,0%

Відсоток покриття менше 100%, це означає, що експорт не покриває імпорту. Спостерігається зменшення індексу, так як імпорту зростає більшою мірою, ніж експорт.

5) Знаходимо індекс чистої торгівлі

Індекс чистої торгівлі показує по кожному з товарів (або товарній групі) рівень перевищення експорту над імпортом (за позитивного значення індексу) або рівень перевищення імпортом експорту (при від'ємному значенні індексу)

$$I_{\text{чт}} = (E-I)/(E+I)$$

Таблиця 11. Індекс чистої торгівлі.

Рік	2008	2009	2010
(E-I)/(E+I)=	-5,4/29,2	-4,2/22,6	-5,7/27,1
= I _{чт}	-0,185	-0,185	-0,21
Рік	2011	2012	
(E-I)/(E+I)=	-6,4/30,4	-7,9/29,7	
= I _{чт}	-0,21	-0,266	

Такий рівень перевищення імпортом експорту спостерігається протягом 5 років. Відбувається тенденція до зростання (тобто імпорту все більше перевищує експорт).

6) Експортна квота, Імпортна квота, Квота ЗТО.

$$EK = E/VBP * 100\% \quad IK = I/VBP * 100\% \quad K_{\text{ЗТО}} = \text{ЗТО}/VBP * 100\%$$

Обсяг ВВП за останні три роки:

ВВП₂₀₁₀ – 42,36 млрд. євро.

ВВП₂₀₁₁ – 43,03 млрд. євро.

ВВП₂₀₁₂ – 43,9 млрд. євро.

Таблиця 12. Квоти (%)

Рік	2010	2011	2012
Експортна квота	10,7/42,36*1 00% = 25,26%	12/43,03*10 0% = 27,89%	10,9/43,9*10 0% = 24,83%
Імпортна квота	16,4/42,36*1 00% = 38,72%	18,4/43,03*1 00% = 42,76%	18,8/43,9*10 0% = 42,82%
Квота ЗТО	27,1/42,36*1 00% = 63,98%	30,4/43,03*1 00% = 70,65%	29,7/43,9*10 0% = 67,65%

Експортна квота в більшій мірі змінюється в залежності від зменшення експорту, в 2012 – зменшення квоти на 3% через спад експорту.

Імпортна квота незначно зростає. Це спричинено незначним ростом імпорту.

Квота ЗТО в 2012 падає на 3% в порівнянні з 2011, внаслідок скорочення експорту.

7) Експорт на душу населення, імпорт на душу населення, ЗТО на душу населення.

$E_{\text{дн}}=E/\text{Ч}$ $I_{\text{дн}}=I/\text{Ч}$ $\text{ЗТО}_{\text{дн}}=\text{ЗТО}/\text{Ч}$ де Ч – кіл-ть населення.

Для розрахунку цих показників потрібно оперувати даними про чисельність населення за останні 3 роки.

$\text{Ч}_{2010} = 502\,207$ чол.

$\text{Ч}_{2011} = 524\,853$ чол.

$\text{Ч}_{2012} = 537\,039$ чол.

Таблиця 13. Показники на душу населення (євро на душу населення)

Рік	2010	2011	2012
Експорт на душу населення	10,7 млрд./502 207 =	12 млрд./ 524 853 = 22 864 €	10,9 млрд./ 537 039 = 20 296 €

	21 306 €		
Імпорт на душу населення	16,4 млрд./ 502 207 = 32 656 €	18,4 млрд./ 524 853 = 35 057 €	18,8 млрд./ 537 039 = 35 007 €
ЗТО на душу населення.	27,1 млрд./ 502 207 = 53 962 €	30,4 млрд./ 524 853 = 57 921 €	29,7 млрд./ 537 039 = 55 303 €

Експорт на душу населення змінюється відповідно зі зростанням/зменшенням обсягу експорту. Імпорт на душу населення зростає, так як зростає обсяг імпорту. ЗТО на душу населення в 2012 році знизився внаслідок скорочення експорту.

8) Темпи росту експорту, імпорту, ЗТО.

$$Tr_{E(i, zto)} = E_{\text{звітний}}(I, ZTO) / E_{\text{базисний}}(I, ZTO) * 100\%$$

Таблиця 14. Темпи росту(за базу прийнято попередній рік) (%)

Рік	2009	2010
Темп росту експорту	9,2/11,9*100% = 77,31%	10,7/9,2*100% = 116,3%
Темп росту імпорту	13,4/17,3*100% = 77,46%	16,4/13,4*100% = 122,39%
Темп росту ЗТО	22,6/29,2*100% = 77,40%	27,1/22,6*100% = 119,91%
Рік	2011	2012
Темп росту експорту	12/10,7*100% = 112,15%	10,9/12*100% = 90,83%
Темп росту імпорту	18,4/16,4*100% = 112,20%	18,8/18,4*100% = 102,17%
Темп росту ЗТО	30,4/27,1*100% = 112,18%	29,7/30,4*100% = 97,70%

З таблиці видно що темпи росту експорту, імпорту та ЗТО неоднозначні – з кризою вони спадають, далі в 2010 – збільшується, потім знову спадають.

9) Темпи приросту експорту, імпорту, ЗТО

Темп приросту експорту = темп росту експорту звітний/темп росту експорту базовий *100%

Таблиця 15. Темпи приросту (за базу прийнято попередній рік).(%)

Рік	2010	2011	2012
Темп приросту експорту	116,3/77,31* 100% = 150,43%	112,15/116,3* 100% = 96,43%	90,83/112,15 *100% = 80,99%
Темп приросту імпорту	122,39/77,46 *100% = 158%	112,2/122,39* 100% = 91,67%	102,17/112,2 *100% = 91,06%
Темп приросту ЗТО	119,91/77,4* 100% = 154,92%	112,18/119,91 *100% = 93,55%	97,7/112,18* 100% = 87,09%

З цього можна зробити висновок, що темпи приросту експорту, імпорту та ЗТО з кожним роком зменшуються.

Висновок.

З цієї курсової можна винести наступне:

1. Люксембург – маленька країна в Європі, з стабільною та процвітаючою економікою. 25% експортних доходів та найвищу зайнятість забезпечує металургійна галузь.

2. Характерною рисою Люксембургу є низька частка високотехнологічних виробництв і висока праце місткість галузей, які виготовляють споживчі товари тривалого і короткочасного користування.

3. Головні експортні товари: сталь, автомобілі, судна, побутова електротехніка (кухонні печі, морозильники, пральні, посудомийні та швейні

машини), конторське обладнання (друкарські та лічильні машини), тканини, одяг, взуття, пластмасові вироби та меблі.

4. Люксембург - один з фінансових центрів Європи. У Європі Люксембург посідає друге місце після Лондона за кількістю банків (220 банків). Приватний банківський капітал у Люксембурзі є найбільшим у Європі

5. Держава значною мірою залежить від зовнішньої торгівлі. Більша частина промислової продукції йде на експорт, причому третину становлять метали і готові вироби.

6. Зовнішньоекономічні зв'язки мають життєво важливе значення для економіки Люксембургу. Це зумовлено тим, що основні галузі промисловості використовують завезену сировину, а також необхідністю збуту товарів за кордон.

7. Основу економіки Люксембурга формує сфера послуг, за даними 2011р. частка сфери послуг у ВВП країни перевищувала 86%.

8. Люксембург посідає найвищі місця серед усіх країн світу за цілою низкою показників економічного розвитку, серед яких - частка ВВП на душу населення, темпи інфляції, рівень безробіття, рівень і якість життя та ін.

9. На даному етапі уряду Люксембургу необхідно вирішити ряд проблем, таких як визначення напрямку розвитку, реформування економічної політики та державної соціальної системи, зменшення рівня інфляції.

10. Люксембург є одним з лідерів по залученню іноземних інвестицій. В якості факторів, що сприяють цьому, можна назвати вигідне географічне положення, політичну і соціальну стабільність, високорозвинену інфраструктуру, податковий режим та ін. Прямі іноземні капіталовкладення становлять 76% усього імпортного капіталу в Люксембурзі.

11. Переважна частка інвестицій припадає на країни Європейського Союзу. Це пояснюється наявністю тісних взаємозв'язків між країнами Співтовариства та спрямованістю інвестування на розвиток національних економік країн-членів ЄС. В цілому на країни ЄС припадає 43% від загального

обсягу прямих іноземних інвестицій та більше 60% прямих зарубіжних інвестицій.

12. На сьогоднішній день Люксембург є значним інвестором в Україну. Обсяг інвестицій в Україну з 1995 по 2001 рр. значно зріс: у 1995 р. сукупний обсяг прямих інвестицій в Україну становив 14,6 млн. дол. США, у 1998 р. – 51,5 млн. дол. США, а на 1.01.2001 р. він сягнув рівня 72,3 млн. дол. США.

13. Імпорт товарів в країну перевищує експорт, а отже сальдо торгового балансу буде від'ємне. Експорт не покриває імпорт, при цьому з кожним роком імпорт зростає більшою мірою, ніж експорт.

14. Баланс послуг – активний. Це означає, що експорт послуг перевищує імпорт.

15. Експортна квота в більшій мірі змінюється в залежності від зменшення експорту. Наприклад, в 2012 – квота зменшилась на 3% через спад експорту. При цьому, квота ЗТО в 2012 падає на 3% в порівнянні з 2011, внаслідок скорочення експорту. Імпортна квота незначно зростає. Це спричинено незначним ростом імпорту.

16. Експорт на душу населення змінюється відповідно зі зростанням/зменшенням обсягу експорту. Імпорт на душу населення зростає, так як зростає обсяг імпорту. ЗТО на душу населення в 2012 році знизився внаслідок скорочення експорту.

17. Темпи приросту і росту спадають.

Отже, економіка Люксембургу традиційно була відкритою для світового господарства. Зовнішня торгівля товарами та послугами має першорядне значення для розвитку економіки Великого Герцогства, яке не може розраховувати винятково на внутрішній ринок для забезпечення розвитку та стабільного зростання. Одним з доказів високого ступеня залученості економіки Люксембурга в світове господарство є той факт, що близько 80% товарів і послуг, вироблених у країні, призначені для експорту.

Люксембург грає дуже важливу роль в світовій торгівлі послугами. Так, за даними Всесвітньої торговельної організації у 2011р. Люксембург зайняв 19-

е місце в світі з експорту комерційних послуг. Що стосується імпорту послуг, тут Люксембург посідає 29 місце у світі з показником.

Список використаної літератури.

1. «Діловий Люксембург» : розділ бази даних Polpred.com. Режим доступу: [<http://luxembourg.polpred.com/>]
2. Економіка зарубіжних країн: Підручник / А. С. Філіпенко – К.: Либідь, 1998.
3. Економіка Люксембурга - Інформаційний сайт. Режим доступу: [<http://duchyofluxembourg.com/blogsection/ekonomika-lyuksemburga/>]
4. Електронна бібліотека. Режим доступу: [<http://buklib.net/books/22253/>]
5. Електронна енциклопедія «Вікіпедія». Режим доступу: [http://uk.wikipedia.org/wiki/Економіка_Люксембургу]
6. Інформаційний сайт. Режим доступу: [http://lubbook.net/book_256_glava_6_Tema_5_Mizhnarodna_ekonomic.html]
7. Інформаційний сайт. Режим доступу: [<http://www.geograf.com.ua/luxemburg-profile>]
8. Інформаційний сайт. Режим доступу: [<http://www.megos.org.ua/mizhnarodna%20economica.2.html>]
9. Податкова система Люксембургу: Електронний підручник. Режим доступу: [http://pidruchniki.ws/15341220/finansi/finansi_lyuksemburgu]
10. Портал зовнішньоекономічної інформації. Режим доступу: [http://www.ved.gov.ru/exportcountries/lu/about_lu/eco_lu/]
11. Романчиков В.І, Романченко І.О. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник для студентів ВНЗ – К.: ЦУЛ, 2008 – 256 с.
12. Сайт макроекономічних досліджень. Режим доступу: [http://be5.biz/makroekonomika/gdp/gdp_luxembourg.html]

13. Система та особливості міжнародних економічних відносин:
Електронна бібліотека. Режим доступу:
[http://www.pravo.vuzlib.org/book_z1660_page_5.html]